

Nogle gode ord fra en forsker, der har set ind på Trivsel

Der er umiddelbart ikke meget nyt i de resultater, forskeren når frem til, men som hun afsluttende forklarer, så er denne viden vigtig i en tid, hvor kommunerne sparer på de tilbud. Tidligere var en større gruppe børn aktive i de kommunale fritidstilbud. Som forskeren Kirsten Elisa Petersen fortæller, så er der igennem flere år været en bekymrende udvikling – fritidspædagogikken og klubberne lukker, fordi det som regel er det første sted, man gerne vil spare i kommunerne. Den logik er i modstrid med den indsigt resultatet af undersøgelsen viser.

”Argumentet er, at børn og unge går til så mange forskellige aktiviteter, at de nok ikke har tid til at gå i fritidsklub eller en ungdomsklub. Og ud fra den logik så lukker kommuner ned for et af de områder, hvor denne undersøgelse i hvert fald viser, at det for alvor er muligt at styrke børn og unges trivsel”

Der er sat fokus på mistrivsel/trivsel i et nyt forskningsprojekt. Projektet har set ind i børn og unges fritidstilbud og her er en række konklusioner. Fra artiklen: ”I Danmark går det overvejende flertal af de mindre børn på fritidshjem eller i SFO. Andelen i fritidspædagogiske tilbud daler med alderen, men det er fortsat omkring en tredjedel af de unge, som er i klubtilbud efter 5. klasse”.

I forskningsprojektet indgår pædagogiske medarbejdere og børn og unge i alderen fra 6 til 18 år. Lektor ved DPU, Aarhus universitet Kirsten Elisa Petersen, som har ledet undersøgelsen, konkluderer overordnet, ”På tværs af aldersgrupper peger børnene og de unge selv på, at mistrivsel især finder sted i skolen og i familien, men ikke på fritidshjemmet eller i klubben. Det er tværtimod her, de finder et frirum fra mistrivsel, fortæller de”

Væsentligt er det også, at vi de professionelle og familier ved, at : ”Det er en vigtig pointe, at børn og unge meget vel kan være i god trivsel i deres ungdomsklub, mens de *samtidig* oplever mistrivsel i skolen. Trivsel er dermed et begreb, som også er forbundet med de specifikke sammenhænge, hvor børn og unge lever deres hverdagsliv”.

Deltagerne i forskningsprojektet fortæller, at: ”et inkluderende fællesskab både med jævnaldrende, men også på tværs af klasser og alderstrin”.

Vigtige udsagn fra deltagerne handler i høj grad om at se, hvor den gode trivsel viser sig. Her fortælles deltagerne, at: ”Trivsel er også, når man selv har det godt, når folk omkring en har det godt, og når man har det godt i sine omgivelser”.

De unge peger på, at: ”trivsel for dem også er en kropslig følelse – det er en glad følelse indeni”.

Undersøgelsens resultater ligner i høj grad flere internationale forskningsstudier. De peger på, ligesom i Danmark” at netop børn og unges fritidsliv i pædagogiske rammer kan forebygge oplevelser af ensomhed, mistrivsel og social eksklusion og støtte deres livsmuligheder gennem andre læringsformer end den traditionelle skolelæring”. Heri indgår også: Fællesskabet, som danner en ramme om, hvordan man kan være sammen med hinanden på måder, der skaber god trivsel.

Aktiviteterne er ifølge deltagerne: ”at aktiviteterne netop tilbyder dem et rum, hvor de møder hinanden i fællesskaber, og at de samtidig har en høj grad af selvbestemmelse. De vil selv bestemme, hvad de deltager i, og de vil selv være med til at forme aktiviteterne, som fx kan være computerspil, krea-værksteder, musik, teater eller rollespil”.

Det hele ligger i, at den pædagogiske idé ikke bare er aktiviteter for aktiviteternes skyld.

I forhold til de voksne påpeger de mindre børn, at pædagogerne skaber trygge rammer, der består af hjælp, tid til at trøste og lytte.

De unge nuancerer det, ved at beskrive det gode samarbejde unge og pædagoger imellem skal handle om at: skal kunne være sjove at være sammen med, at man skal kunne diskutere rammer og regler, og at pædagogerne skal kunne inddrage de unge aktivt i beslutninger. De unge peger dog samtidig på betydningen af tillid til, at pædagogerne vil reagere og støtte, hvis de har behov for det. På denne måde skaber pædagogerne den trygge ramme.

Som en af pædagogerne siger: "Pædagogers opgave er at give børn og unge en masse tilbud, som er interessante for dem at deltage i. De skal også kunne sidde under en busk og snakke sammen, hvis det er det, de vil".

Asterisk 2023 nr. 105 – udgivet af DPU